

Balázs Eszter
EJKK, KEKI

A boldog békeidők angломániájától a háborús anglofóbiáig, majd vissza? Az Anglia-kép szöges ellentétbe fordulása, majd lassú javulása az első világháború Magyarországon

Előadásomban az első világháborús sajtó, illetve nyomtatott kiadványok alapján vizsgálom Anglia hazai megítélésének ellentétbe fordulását, majd – a háború előrehaladtával – bizonyos mértékig az Anglia-kép újbóli (enyhe) javulását, és az azzal kapcsolatos reflexiót. Így nemcsak az angломániából anglofóbiára való áttérés, majd a lassú és ellentmondásos javulás tényeit tudom bemutatni, hanem azt is, hogyan látták a kortársak magát a hirtelen változást, illetve milyen magyarázatot adtak az Anglia-bírálat enyhülésére. Utóbbira jó példa a Borsszem Jankó vicce 1918 elejéről: „Angolkór. Másképp angломánia. Kis nemzetek és kis bankfiúk betegsége. Ha idején békét kötnek, nem halálos.”[1] Továbbá azt is bemutatom, hogy a háború előtti angломániát hogyan minősítették a háború előrehaladtával (pl. „nagyzási hóbot”, „angolkór”), valamint azt is, hogy a háború mely időszakára vonatkozóan, mely elemeit hangsúlyozták a múlttra vetített angломániának (pl. parlamenti politika, alkotmányos monarchia, férfiviselet, stb.). Az Anglia-kép tehát végig sajátos, dialektikus keretben formálódott a háború alatt: előadásomat azzal fejezem be, milyen elágazásai voltak ennek a diskurzusnak a háború végével, a háború utáni forradalmak időszakában, és ezek milyen irányokba mutattak.